

JÖRGEN WALLIN
Skeppsbyggnadsing.
Yachtkonstruktör S.Y.R.
Besiktningsman.B.B.R.

Så går det till!

MED JÄMNA MELLANRUM diskuteras besiktningsmännens arbete i våra båt-tidningar och ibland kan man läsa insändare från båtägare som är missnöjda med någon besiktning.

Naturligtvis förekommer det att uppdragsgivaren är missnöjd, men då beror det i de flesta fall på att det föreligger ett missförstånd mellan uppdragsgivaren och besiktningsmannen om vad besiktningen avsåg eller omfattningen av besiktningen.

Anledningen till att man vill ha en besiktning utförd kan variera, vilket innebär att den kan gå till på många olika sätt, inte minst beroende på vad det är du som beställare önskar att besiktningsmannen skall göra. Det är därför viktigt att du och besiktningsmannen är överens om varför besiktningen utförs och vad den syftar till.

Inför besiktningen bör besiktningsmannen redogöra för vad han kan och inte kan göra under besiktningen. Den vanligaste orsaken till att man anlitar en besiktningsman är att man ska köpa en begagnad båt och önskar anlita en fackman för att få en opartisk bedömning av den.

De besiktningar som utförs med anledning av köp/försäljning är normalt de mest omfattande och mest noggranna, men även de varierar ofta ganska mycket beroende på omständigheterna vid besiktningen.

Normalt vill besikt-

ningsmannen besiktiga båten både på land och i vatten vilket skapar praktiska problem. Under vinterhalvåret kan båten inte besiktigas i sjön vilket medför t ex att motorn inte kan provköras, den kan kanske startas men den kan normalt inte köras varm och den kan definitivt inte belastas. På sommaren kan det ibland vara svårt att torrsätta båten och även om det går så kan besiktningsmannen inte fuktmäta botten då det normalt tar för lång tid för ytan att torka och besiktningsmannen är inte intresserad av fukthalten i bottenfärgen utan i laminatet.

Normalt besiktigas alla åtkomliga delar av skrov och däck. Alla åtkomliga installationer inklusive funktionsprovning om det är praktiskt möjligt och ingår i uppdraget. Eftersom kostnaden för en besiktning oftast beror på hur lång tid den tar kan man ofta överlåta åt köpare och säljare att kontrollera att en del installationer såsom belysning etc fungerar.

Vid besiktning av plastbåtar bör man fuktmäta skrov och däck under förutsättning att skrov/däcksytorerna är tillräckligt torra.

Besiktningarna är uteslutande av okulär natur, vilket innebär att besiktningsmannen inte utför några tester eller mätningar förutom fuktmätning. Han tar inga kompressionsprov på motorn eller mäter några tjocklekar på lami-

nat eller plåt, han utför inga oljeanalyser etc men om han kan bör han naturligtvis hjälpa till med att få detta gjort om uppdragsgivaren så önskar.

Eftersom besiktningsmannen inte skruvar isär motorn ger den här typen av besiktningar en begränsad information om motorns inre kondition. Är du speciellt intresserad av det bör du försöka få hjälp av en erfaren och duktig mekaniker. Besiktningsmannen skruvar inte heller isär båten. Han demonterar inte garneringar eller innertak etc. Han bör om möjligt skruva loss mindre delar under vilka det finns viktiga delar eller installationer, men han öppnar inga tankar även om det finns manluckor och han utför inga akrobatiska övningar för att besiktiga svåråtkomliga delar. Han dyker inte ner under båten för att besiktiga botten om båten inte kan torrsättas och han klättrar inte upp i en mast som står uppställd på en segelbåt.

Båten kan vara reparerad utan att besiktningsmannen kan se det. Det kan finnas andra problem som är omöjliga för besiktningsmannen att upptäcka. Om motorn t ex drar mer olja än normalt är detta oftast omöjligt att konstatera under en besiktning även om man provkör motorn. Det är därför av stor betydelse för besiktningsmannen att få ta del av båtägarens kunskap om båtens historia och hans erfaren-

heter av alla installationers funktion etc. då det ger honom möjlighet att närmare undersöka eventuella reparationer. Därför bör han be säljaren (om han är närvarande) redogöra för de förhållanden som han känner till - skador, reparationer eller andra fel och brister och driftsstörningar på installationer eller teknisk utrustning som påverkar båtens funktion, sjösäkerhet och värde.

Anlitar du en besiktningsman bör du vara närvarande så att han kan peka ut defekter eller installationer som är bristfälliga. Hur väl besiktningsmannen än dokumenterar sin besiktning blir den av naturliga skäl lite kortfattad och uppdragsgivaren har stor glädje av att ha fått skador och problem utpekade för sig.

Efter besiktningen bör du inom 3-6 dagar få ett skriftligt utlåtande.

De flesta besiktningsmän har infört reservationer i sina utlåtanden. Det är inget konstigt utan en internationellt vedertagen praxis och ett absolut måste för att besiktningsmannen inte skall kunna göras ansvarig för sådana fel som han av olika anledningar inte har besiktigt. Den som anlitar en besiktningsman måste vara införstådd med att hur seriös och noggrann besiktningsmannen än är så kan det finnas reparationer, skador eller andra brister som inte går att upptäcka vid den här typen av besiktningar.